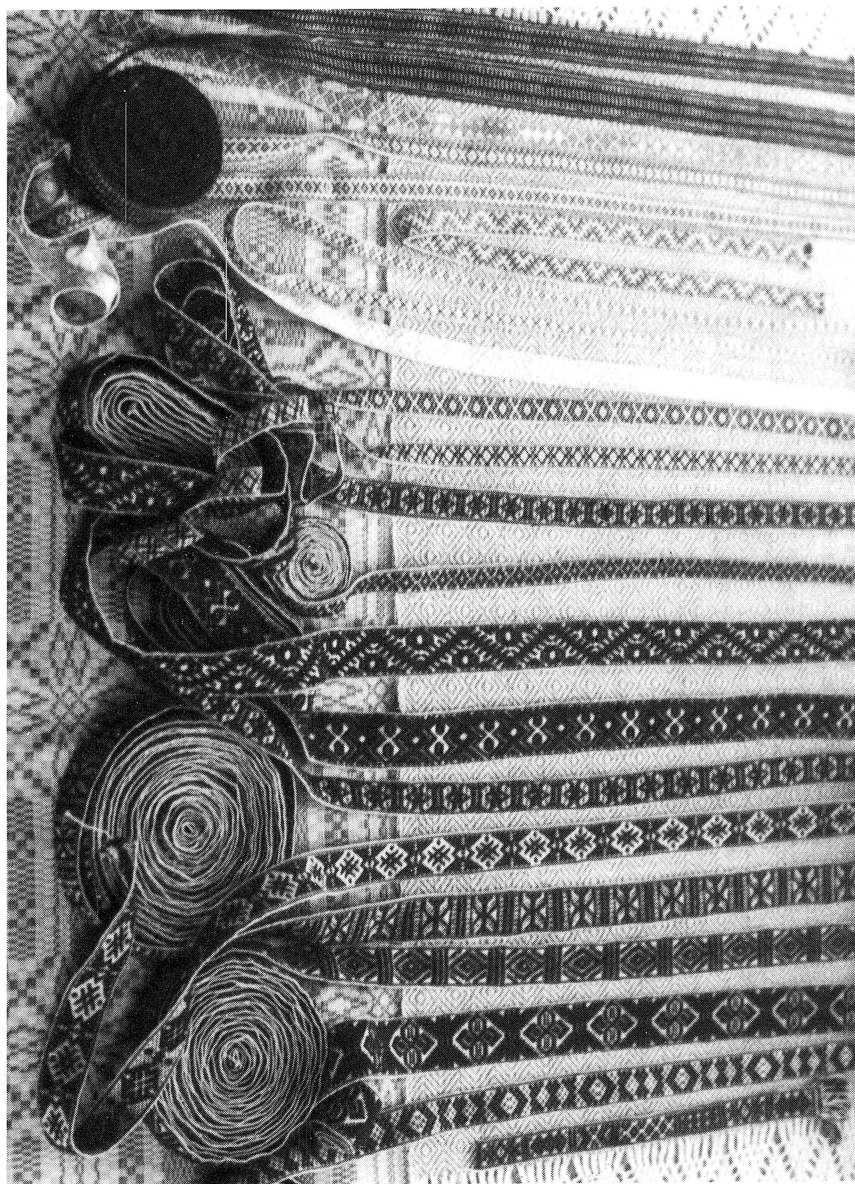

Berit, bandväverskan

Uppå vinden i en stuga i Nusnäs stod en ovanlig möbel. En liten soldkulla som ännu inte nått skolåldern kom ibland på besök och en dag passade hon på att fråga vad denna spännande grej skulle användas till eftersom det satt trådar i den. Jo, det var mormors bandvävstol. Nu blev lilla Berit ännu mera nyfiken, hon kände på sig att bandvävning måste vara en väldigt rolig sysselsättning och hon tiggde och bad mormor att väva en stump så hon fick se hur det gick till. Men mormor tycktes ha tusen andra viktigare saker att bestyra så det blev aldrig av och sedan Berit flyttat till Värmland och dessutom börjat skolan blev det inte så täta besök. Men bandvävstolen på mormors vind kunde hon aldrig glömma.

Efter en tid kom Berit tillbaka till Sollerön och blev som barn i huset hos faster Emma i Bodarna och där i Lansergården fanns en bandvävstol som ingen använde längre. Den var daterad 1816 och kunde alltså betraktas som antik, men nu ville Berit lära sig väva och därför fick den genomgå en försiktig renovering. Resultatet kunde inte ha blivit bättre om man får döma av alla de uppvävda provbitarna i den tjocka mönsterpärm som hela tiden sväller i takt med att Berit hittar ovanliga band att uppteckna. Alla 93 mönsterbladen är prydligt nummerade med trådantalet antecknat och bindningen förtydligad på rutpapper, alltsammans skyddat i plastfickor.

Vägen till detta kunnande började med att hon deltog i en av de kurser som kom igång på 50-talet och hon fann då att bandvävning var precis så intressant som hon hade anat redan som barn. Hon insåg också att det var en mycket lämplig hobby att ägna sig åt för den som hade barn omkring sig som krävde lekutrymme, en bandvävstol tar så liten plats och kan lätt ställas undan. Ännu en fördel var materialkostnaden, det är ingen dyrbar historia att sätta upp en bandväv.

Exempel på Berits band.

Kursverksamheten fick mer vind i seglen på många olika områden, inte minst i konsten att sy sin egen sockendräkt. I soldräkten ingår flera bandsorter: hattband, hårband, och framförallt magdband som behövs även till väskan. Dräktbruket upplevde en renässans och efterfrågan på band ökade i samma takt. Nu är inte Berit den enda på Sollerön som väver band, men hon är utan tvekan den ivrigaste när det gäller att snoka fram nygamla mönster. Ylle tillsammans med bomull eller lin är materialet i de band som vävs mest, men de som skall användas på de helvita dräktdelarna måste vara av enbart bomull för att tåla vittvätt. Lin och ylle brukar vara kombinationen i förlåtbanden och ett hemslöjdsdraperi vinner på att hängas upp i handvävda band i vävnadens färger, förklarar Berit. De smalaste banden har 13 trådar i varpen och "krippsäckks"-banden som är bland de bredaste har 51 trådar. Ännu fler behövs för att väva den bredd som skall sitta i en nyckelharpa, men sådana beställningar förekommer mera sällan. Kurser i bandvävning är alltså populära och annonseringen inför starten visar att ledaren nu heter Berit Hansson.

Berit betraktar en del av sitt bandsortiment. Bandstolen i bakgrunden.

Ett brinnande intresse för någonting berikar livet, det kan Berit intyga. Kurserna ger nya bekanta och ofta förekommer arbetsdemonstrationer i trevliga sammanhang, t ex på hembygdsgårdens dag. Sommaren -96 inbjöd den välkända Fornby folkhögskola till hemslöjdsdemonstration och även där sågs tre solleröbor visa sin arbetsteknik. Det var Elsie Jönsson, Britt Andersson och Berit Hansson, alla med lång erfarenhet av fyrflätning, tvåändstickning och bandvävning.

Ett välment råd till den som blivit arbetslös: Använd tiden till att lära någon form av hemslöjd - det är en lisa för själen!

Rull Elsa